

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 86.788 van 14 april 2000
in de zaak A. 88.933/IX-2163.**

In zake : Jozef CLAUS,
wonende te DENDERHOUTEM,
Zonnestraat 56

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Justitie,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. PEETERS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Brederodestraat 13.

DE VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Jozef CLAUS, afdelingscommissaris van de dienst telecommunicatie bij de gerechtelijke politie bij de parketten, op 12 januari 2000 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 20 december 1999 waarbij Jozef BELMANS, hoofdcommissaris van de gerechtelijke politie bij het parket bij de rechtbank van eerste aanleg te Leuven, aangewezen wordt als adjunct-commissaris-generaal van de gerechtelijke politie voor een termijn van vijf jaar, alsmede van de impliciete weigering hem aan te wijzen voor dat ambt;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de vernietiging vordert van hetzelfde besluit;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 7 maart 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 27 maart 2000;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. DE SMET, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat P. PEETERS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. De inrichting van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie wordt geregeld door het koninklijk besluit van 17 februari 1998. Het is het centraal orgaan van de gerechtelijke politie en bestaat uit drie afdelingen, namelijk de afdeling "administratieve en logistieke ondersteuning", de afdeling "technische ondersteuning" en de afdeling "operationele ondersteuning en opsporing" (artikel 1).

De algemene leiding over het commissariaat-generaal berust bij de commissaris-generaal die daarin wordt bijgestaan door drie afdelingshoofden bekleed met de graad van adjunct-commissaris-generaal (artikel 2).

De functies van commissaris-generaal en van adjunct-commissaris-generaal worden begeben bij wege van een aanwijzing door de Koning voor een periode van vijf jaar. Deze periode kan worden ingekort of verlengd. Om als adjunct-commissaris-generaal aangewezen te kunnen worden, moet de kandidaat voldoen aan de volgende voorwaarden :

- de leeftijd van zestig jaar niet bereikt hebben;
- gerechtelijk officier zijn.

De aanwijzingsprocedure voor de functie van adjunct-commissaris-generaal verloopt als volgt :

- vacantverklaring in het Belgisch Staatsblad;
- advies over elke kandidaat door de procureur des Konings van het rechtsgebied of de rechtsgebieden waar hij zijn standplaats heeft gehad gedurende de vijf jaren die aan de datum van de vacature voorafgaan;
- mogelijkheid voor de kandidaten om te reageren op de uitgebrachte adviezen;
- evaluatie van de kandidaten door de evaluatiecommissie die daartoe de kandidaten hoort en ze op een gemotiveerde manier evalueert als "geschikt" of "weinig geschikt";
- gemotiveerd advies van het College van procureurs-generaal over de kandidaten aan de minister.

1.2. In het Staatsblad van 27 mei 1999 verschijnt een bericht van vacantverklaring voor een betrekking van adjunct-commissaris-generaal. In de vacantverklaring wordt de taak van de adjunct-commissaris-generaal als volgt omschreven :

"De adjunct-commissaris-generaal van de gerechtelijke politie staat de commissaris-generaal van de gerechtelijke politie bij voor de algemene leiding over het commissariaat-generaal en de uitvoering van

de specifieke taken waarmee het commissariaat-generaal belast is en die vermeld zijn in artikel 4 van het koninklijk besluit van 17 februari 1998 (...). Daarnaast staat hij aan het hoofd van een afdeling van het commissariaat-generaal, waarvan de opdrachten vermeld zijn in hoofdstuk III van het voormeld koninklijk besluit van 17 februari 1998".

1.3. Verzoeker stelt zich op 11 juni 1999 kandidaat. Hij vermeldt daarbij dat de afdeling "technische ondersteuning" zijn bijzondere belangstelling geniet.

Ook Jozef BELMANS stelt zich kandidaat. Hij geeft aan dat hij ervaring heeft op het operationele en beleidsmatige vlak, zowel betreffende het lokale als het nationale en het internationale niveau.

1.4. Op 7 september 1999 brengt de procureur des Konings te Brussel het vereiste advies uit over verzoekers kandidatuur. Hij stelt onder meer :

"Gezien zijn ruime ervaring in zijn domein is hij de steunpilaar van het commissariaat-generaal wat de telecommunicatie betreft.

Omtrent de persoonlijkheid van de kandidaat zijn mij geen ongunstige inlichtingen bekend benevens het feit dat hij zich soms autoritair opstelt".

1.5. Over Jozef BELMANS wordt advies uitgebracht door de procureurs des Konings te Antwerpen, te Brussel en te Leuven. Die adviezen zijn onverdeeld gunstig, dat van de procureur des Konings te Leuven zelfs "zeer gunstig".

1.6. Op 4 oktober 1999 vergadert de evaluatiecommissie om de werkwijze vast te leggen die zal worden gevolgd bij de beoordeling van de kandidaten. Zij beslist de kandidaten te toetsen aan een aantal vooropgestelde criteria, namelijk : leidinggeven, visie op organisatie, contactvaardigheid en teammanagement. Zij beslist ook dat zij de kwaliteiten van de kandidaten zal

toetsen voor elk van de drie afdelingen daar in de vacature niet werd aangegeven welke afdeling de nieuwe adjunct-commissaris-generaal zal leiden.

De kandidaten worden dan in functie van die criteria door de evaluatiecommissie ondervraagd. De commissie brengt op 26 oktober 1999 volgend advies uit over verzoeker en over Jozef BELMANS :

"De evaluatiecommissie oordeelt dat de heer BELMANS Jozef, hoofdcommissaris van de brigade te Leuven : geschikt is voor het vervullen van het mandaat van adjunct-commissaris-generaal van de gerechtelijke politie;

Motivering : De kandidaat geeft op een rustige en zelfzekere wijze een uiteenzetting van zijn loopbaan en doelstellingen. Hij geeft blijk van een grote ervaring en een pragmatische aanpak. Hij komt over als zeer gemotiveerd en heeft een uitgesproken visie op de operationele werking. De kandidaat drukt zijn voorkeur uit voor de afdeling 'operationele ondersteuning en opsporing'.

De evaluatiecommissie oordeelt dat de heer CLAUS Jozef, afdelingscommissaris van de dienst telecommunicatie :

geschikt is voor het vervullen van het mandaat van adjunct-commissaris-generaal van de gerechtelijke politie;

Motivering : De kandidaat houdt er aan te melden dat de afdeling 'technische ondersteuning' de enige afdeling is binnen het commissariaat-generaal die hem interesseert. Hij vertoont een grote gedrevenheid om zijn functie te vervullen en beschikt over een waardevolle ervaring op het terrein van de telecommunicatie. Hij geeft blijk van een inzicht in de mogelijke problemen die hem in de functie wachten. De evaluatiecommissie maakt enig voorbehoud met betrekking tot de communicatievaardigheid van de kandidaat in interpersoonlijke relaties".

1.7. Op 24 november 1999 brengt het College van procureurs-generaal op zijn beurt een gemotiveerd advies uit over de kandidaten. Vooraf geeft het in de volgende bewoordingen de context aan waarmee het bij de beoordeling rekening heeft gehouden :

"Het College benadrukte in een vorig advies van 17 maart 1999 het volgende :

'In het kader van de oprichting van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, vastgesteld in de wet van 7 december 1998, bestaat de opdracht van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie hoofdzakelijk erin de nodige contacten tot stand te brengen, het overleg te plegen en in voorkomend geval de onderhandelingen met de andere politiediensten te voeren, die onontbeerlijk zijn opdat de personeelsleden, de diensten en de eenheden van de gerechtelijke politie bij de parketten, samen met die van de rijkswacht, waarmee zij de gerechtelijke pijler van de federale politie moeten vormen, in de nabije toekomst de opdrachten die de wetgever aan de politie toevertrouwt, naar behoren zouden kunnen vervullen.

De commissaris-generaal die de algemene leiding waarneemt over het commissariaat-generaal, speelt hierbij een doorslaggevende rol om, bijgestaan door zijn adjuncten, dat proces dynamisch te laten verlopen, voor de samenhang ervan te zorgen en tegelijkertijd de continuïteit van de dienst te waarborgen.

De adjunct-commissarissen-generaal moeten niet alleen het beheer over de hen toegewezen afdelingen waarnemen maar tevens de commissaris-generaal in zijn opdracht naar behoren bijstaan zodat de gerechtelijke politie door een hecht team wordt geleid dat de uitdaging kan aannemen om in het kader van een loyale en opbouwende samenwerking de vereiste integratie van alle politiekorpsen tot stand te brengen'.

Het College heeft ook ditmaal bij het onderzoek van de door de evaluatiecommissie overgemaakte dossiers met deze bijzondere context rekening gehouden".

Het adviseert dan voor verzoeker als volgt :

"Jozef CLAUS, Afdelingscommissaris van de dienst telecommunicatie

De kandidaat die buitengewone en algemeen erkende professionele kwaliteiten bezit in de telematica, ambieert enkel de leiding over de afdeling 'technische ondersteuning' van het commissariaat-generaal.

Deze zelf opgelegde beperking en de door de evaluatiecommissie onderstreepte karaktertrek, brengt het College ertoe een voorbehoud te formuleren".

En over Jozef BELMANS geeft het College volgend advies :

"Jozef BELMANS, Hoofdcommissaris van de gerechtelijke politie te Leuven

Het College wijst op de briljante staat van dienst van betrokkene, sinds zijn indiensttreding bij de gerechtelijke politie op 16 september 1971.

De evaluatiecommissie heeft met reden zijn zelfzekere indruk, zijn motivatie en zijn uitgesproken visie opgemerkt.

Zijn grote en gevarieerde beroepservaring en zijn pragmatische aanpak van problemen werden bevestigd bij de uitoefening van de leidinggevende functies die hij heeft opgenomen zowel binnen het commissariaat-generaal (BNB) als te Leuven, waar hij momenteel hoofdcommissaris is.

De Procureur des Konings te Leuven besluit op 18 augustus 1999 met een zeer gunstig advies voor een aanwijzing. Het College sluit zich bij dit advies aan en merkt op dat de aanwijzing van betrokkene het gezag van het commissariaat-generaal, zowel op de brigades als ten overstaan van de andere politiekorpsen, zou versterken.

De kandidaat, Nederlandstalig, beheerst de Franse taal en heeft een goede kennis van het Engels en het Duits.

Zeer gunstig advies".

1.8. Bij koninklijk besluit van 20 december 1999 wordt Jozef BELMANS dan aangewezen voor de functie van adjunct-commissaris-generaal voor een termijn van vijf jaar. Dat besluit is uitvoerig gemotiveerd. Er wordt gewezen op de evaluatiecriteria die werden gebruikt om de kandidaten te beoordelen, de adviezen die over Jozef BELMANS werden uitgebracht worden in extenso overgenomen en er wordt verder gesteld dat :

"de heer BELMANS de meest geschikte kandidaat is voor een aanwijzing als adjunct-commissaris-generaal van de gerechtelijke politie, omwille van alle bovengenoemde kwaliteiten en in het bijzonder omdat hij :

- van 1 mei 1995 tot en met 31 juli 1997 en sinds 1 augustus 1997 achtereenvolgens de leidinggevende functies van operationeel officier van de bijzondere brigade belast met de repressie van de zware criminaliteit en hoofdcommissaris van de gerechtelijke politie te Leuven, vervult;
- meer ervaring heeft in leidinggeven dan de andere geschikt bevonden kandidaten, van zeer nabij vertrouwd is met de werking van het commissariaat-generaal en geen onbekende is binnen het politielandschap waar hij tal van goede contacten onderhoudt met de andere korpsen;

- diverse opleidingen, in binnen- en buitenland waaronder management, bijzondere en speciale politietechnieken, georganiseerde criminaliteit, drugtrafiek en witwassen, met succes heeft gevolgd;
 - een goede kennis van de tweede taal heeft;
- Overwegende dat hij met zijn bekwaamheden een gepast adjunct is om de commissaris-generaal in zijn diverse opdrachten bij te staan, te vervangen en te vertegenwoordigen;"

Dat is het besluit waarvan de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt gevorderd.

2. Over de rechtspleging.

Overwegende dat de verwerende partij terecht vraagt dat de pleitnota die verzoeker heeft neergelegd en welke niet is voorzien in de procedureregeling kort geding uit de debatten zou worden geweerd; dat deze pleitnota enkel als inlichting in aanmerking wordt genomen; dat ook het nog ter terechtzitting door verzoeker neergelegde overtuigingsstuk uit de debatten wordt geweerd;

3. Over de ontvankelijkheid van de vordering.

Overwegende dat de aanwijzing tot adjunct-commissaris-generaal niet het voorwerp vormt van een gebonden bevoegdheid van het bestuur, zodat verzoeker niet de rechtsplicht van de verwerende partij kan aanvoeren om hem aan te wijzen tot adjunct-commissaris-generaal; dat zijn vordering tot schorsing van de impliciete weigering om hem aan te wijzen voor dat ambt dan ook niet ontvankelijk is;

4. Over de gegrondheid van de vordering.

4.1. Overwegende dat luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts

tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen die de vernietiging van de aangevochten rechts-handeling kunnen verantwoorden worden aangevoerd en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handeling een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1.1. Overwegende dat verzoeker als enig middel de schending aanvoert van de plicht om de titels en verdiensten van de kandidaten zorgvuldig te vergelijken, van artikel 25 van de Grondwet, van het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel; dat verzoeker op grond van een aantal gegevens ervan uitgaat dat de betrekking die vacant was die was welke de leiding van de dienst "technische ondersteuning" inhield; dat hij betoogt over bijzondere titels en verdiensten te beschikken die hem de enige geschikte kandidaat maakten voor die functie; dat hij meer bepaald wijst op zijn diploma's en ervaring in de telecommunicatie en informatica nu hij reeds 28 jaar hoofd is van de dienst telecommunicatie, terwijl Jozef BELMANS kennis noch ervaring bezit inzake telecommunicatie en informatica; dat verzoeker voorts stelt dat het bestreden besluit niet afdoende is gemotiveerd daar er niet wordt aangetoond hoe en op welke wettelijke motieven gesteund kan worden om voorbij te gaan aan de evident hogere aanspraken die hij kan laten gelden;

4.2.1. Overwegende dat artikel 25 van de Grondwet waarvan mede de schending wordt aangevoerd de vrijheid van drukpers betreft; dat de Raad van State niet inziet hoe het op de onderhavige zaak kan worden betrokken;

4.2.2.1. Overwegende dat verzoeker terecht kan stellen dat in beginsel bij de beoordeling van de

kandidaten voor de aanstelling tot adjunct-commissaris-generaal, hun geschiktheid om een van de drie afdelingen te leiden onder ogen moet worden genomen en zelfs een belangrijke rol dient te spelen bij de afweging van titels en verdiensten; dat, immers, het koninklijk besluit van 17 februari 1998 de diensten van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie heeft ingedeeld in drie afdelingen en er, naast de commissaris-generaal die de algemene leiding heeft, drie adjunct-commissarissen-generaal zijn; dat deze ambtenaren logischerwijze ieder belast zijn met de leiding van één der drie afdelingen en zulks in de praktijk ook zo wordt opgevat; dat het in deze aangelegenheid dan ook zo werd medegedeeld in het bericht van vacantverklaring; dat de omstandigheid dat de drie adjunct-commissarissen-generaal de commissaris-generaal bijstaan bij de algemene leiding en het voornoemde koninklijk besluit zelfs enkel van die opdracht gewag maakt, niet betekent dat een vergelijking van de titels en verdiensten zich zou kunnen beperken tot een beoordeling van de geschiktheid van de kandidaten om als zodanig op te treden; dat een opperampt in een gehiërarchiseerd bestuur in wezen immers de leiding inhoudt van een der afdelingen van dat bestuur en niet zozeer bestaat in het lid te zijn van een collegiaal bestuurscollege, wat normaal slechts op de tweede plaats komt; dat de evaluatiecommissie dan ook de kwaliteiten van de kandidaten heeft getoetst aan elk van de drie afdelingen;

4.2.2.2. Overwegende echter dat bijzondere omstandigheden kunnen wettigen dat aan de geschiktheid om aan de collegiale leiding deel te nemen een groter belang wordt gehecht, wat in deze zaak betekent, de geschiktheid om de commissaris-generaal bij te staan bij de algemene leiding van het commissariaat-generaal; dat het advies van het College van procureurs-generaal uitdrukkelijk

aan zulk een bijzondere omstandigheid refereert, namelijk de oprichting van een geïntegreerde politie-dienst gestructureerd op twee niveaus, overeenkomstig de wet van 7 december 1998 en de bijzondere problemen welke dat meebrengt, die in dat advies niet alleen omstandig worden omschreven maar ook afgewogen tegen de geschiktheid om de leiding van een der drie afdelingen waar te nemen; dat het advies dan ook een voorkeur uitspreekt voor Jozef BELMANS, die meer geschikt wordt geacht de commissaris-generaal in zijn opdracht naar behoren te kunnen bijstaan zodat een hecht team wordt gevormd dat de uitdaging aankan om de integratie van de politiekorpsen tot stand te brengen, terwijl verzoeker wegens de beperking die hij zichzelf oplegt en de door de evaluatiecommissie onderstreepte karaktertrek minder geschikt wordt geacht; dat die bekommernis eveneens tot uiting komt in de motivering van het bestreden koninklijk besluit, waar behalve een verwijzing naar de uitgebrachte adviezen ook gewezen wordt op de meer algemene kennis en ervaring van Jozef BELMANS, die alzo "een gepast adjunct is om de commissaris-generaal in zijn diverse opdrachten bij te staan, te vervangen en te vertegenwoordigen";

4.2.2.3. Overwegende bijgevolg dat de titels en verdiensten van verzoeker op een degelijke manier werden vergeleken met die van Jozef BELMANS en dat de benoemende overheid in redelijkheid kon besluiten dat Jozef BELMANS de voorkeur verdiende; dat tevens uit de motivering van het benoemingsbesluit afdoende blijkt waarom aan Jozef BELMANS de voorkeur werd gegeven boven verzoeker; dat verzoekers beroep op zijn in redelijkheid direct zichtbare grotere aanspraken niet tot de zaak dient daar die aanspraken enkel in aanmerking dienden te worden genomen in het vooruitzicht van een aanstelling aan het hoofd van de afdeling "technische ondersteuning";

4.3. Overwegende dat het enig middel niet ernstig is; dat bijgevolg aan een der voorwaarden van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op veertien april 2000, door :

de H.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.